

UNIE PRO ŘEKU MORAVU

UNION FOR THE MORAVA RIVER

občanské sdružení se sídlem: Hrubá Voda 10, 783 61 Hlubočky, info@uprm.cz, www.uprm.cz

Kontaktní adresa:

Mgr. Michal Krejčí
Unie pro řeku Moravu, Olomouc
Hrubá Voda 10, 783 61 Hlubočky
tel.: 585 204 495, mobil: 731 058 206
skype: unie.pro.reku.moravu.olomouc
hruba.voda@centrum.cz; www.uprm.cz

V Hrubé Vodě dne 9. července 2009

Adresát:

Správa CHKO Litovelské Pomoraví
Mgr. Ondřej Dočkal
Husova 906/5
784 01 Litovel

Věc: Stanovisko Unie pro řeku Moravu ke stavbě:

„61076 Morava, Zvole, Hrabová, km 290,00 – 291,00 – oprava toku“

Vážení,

na základě ústního jednání, které proběhlo dne 19. 6. 2009 na Správě CHKO Litovelské Pomoraví a dále na základě prostudování spisové dokumentace, včetně vlastní projektové dokumentace stavby (TERRA, Ing. Ladislav Ille, září 2008) a též na základě vlastního dříve provedeného místního šetření, Vám s přihlédnutím k dalším relevantním materiálům (např. návrh Plánu oblasti povodí Moravy) zasíláme následující vyjádření k vedenému správnímu řízení (čj. S/00454/LM/2009-00456/LM/2009) o vydání výjimky ze základních ochranných podmínek u zvláště chráněných druhů živočichů – bobra evropského, vydry říční, ledňáčka říčního, pisíka obecného a mihule potoční:

Předmětnou výjimku lze vydat jen za splnění následujících tří podmínek:

- A. výrazná převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody,
- B. neexistuje-li jiné uspokojivé řešení,
- C. udržení populací daných druhů v příznivém stavu z hlediska ochrany.

Ad A) Jsme názoru, že **požadovaná výjimka není ze strany žadatele (Povodí Moravy, s.p.) adekvátním způsobem odůvodněna**. Ve vlastní žádosti o udělení výjimky není o zdůvodnění akce nic uvedeno, natož pak o prokázání veřejného zájmu, jež by výrazným způsobem převažoval nad zájmem ochrany přírody. Vlastní projekt ve své textové části sice přináší tvrzení, že „*neprovedením opravy hrozí další devastace koryta s následkem vzniku výtrží a hrozící zaplavení intravilánu obcí Zvole a Lukavice*“, avšak tato proklamace není po věcné stránce nijak dále odůvodněna a věrohodně argumentačním způsobem doložena (např. fluvialně-geomorfologickou studií predikující další vývoj koryta Moravy či hydrotechnickými výpočty kapacity jejího koryta a navazující nivy).

Unie pro řeku Moravu uvádí obecně známý fakt, že se řeka Morava u obcí Zvole a Lukavice rozlévá prakticky každoročně, což je dáno poměrně nízkou kapacitou jejího koryta v tomto úseku toku v Mohelnické brázdě. Předmětná stavba (sanace lokální výtrže) nemůže mít ze své podstaty vliv na existenci přirozených rozlivů v tomto prostoru moravní nivy, a proto jakákoliv proklamovaná souvislost s protipovodňovou ochranou intravilánů obcí Zvole a Lukavice je čistě zavádějícím a nepodloženým tvrzením.

Z hlediska ekologického stavu vodního toku a jeho bioty nejenže při ponechání stávajícího stavu nehrozí „*další devastace koryta*“ (viz PD), ale naopak provedením „opravy toku“ tato ekologická devastace nastane (byť pouze v pomístním rozsahu). Nelze pak v žádném případě souhlasit, že předmětná „*stavba zlepšuje životní prostředí*“ (viz PD). Naopak svou umělou stabilizací toku a morfologickou unifikací jeho koryta, především však pak zabraňováním přirozeným fluvialním procesům (říční eroze) a vývoji toku, vede k oslabování ekologicko-stabilizační funkce vodního toku a též ke zhoršování biotopických podmínek zde vyskytujících se zvláště chráněných druhů živočichů, a to v důsledku stavbou způsobeného odpřírodňování vodního toku.

Ad B) Oprava koryta Moravy se týká upraveného úseku toku, který byl zregulován (tj. napřímen, opevněn a proveden v jednotném příčném profilu) v minulém století, kdy vodohospodářské úpravy toků sledovaly především urychlení odtoku vody z krajiny. V současnosti je zapotřebí účelnost těchto regulačních úprav znovu posoudit a teprve následně rozhodnout zda budou nadále udržovány a opravovány či nikoliv.

Povodí Moravy, s.p. ve svém návrhu Plánu oblastí povodí Moravy navrhuje v listu opatření MO 110006 revitalizační zásah do toku a údolní nivy Moravy, a to konkrétně obnovu tzv. „Zvolského meandru“. Tato akce se územně kryje se stavbou „61076 Morava, Zvole, Hrabová, km 290,00 – 291,00 – oprava toku“. Z vodohospodářského i ekologického hlediska jde jistě o **uspokojivější řešení správy a údržby toku, než je aktuálně požadovaná „oprava toku“**.

Dalším a dle Unie pro řeku Moravu ještě vhodnějším a uspokojivějším řešením je pak taková revitalizace řeky Moravy, která umožní působení přirozených fluvialních procesů a tudíž plnohodnotnou ekologickou rehabilitaci vodního toku. Tohoto cíle může být dosaženo jak cestou technické (investiční) revitalizace, tak umožněním samovolných revitalizačních procesů vodního toku, případně kombinací obou způsobů. V každém případě požadovaná „oprava toku“ jde přímo proti jakékoliv revitalizaci řeky Moravy v dané lokalitě.

Ad C) Přirozené či přírodě blízké vodní toky se oproti upraveným a odpřírodněným tokům vyznačují vyšší morfologickou diverzitou koryta a tudíž lepší nabídkou potřebných stanovištních podmínek. Mimo to mají i mnohé další výhody (např. vyšší samočisticí schopnost). Proto je pro udržení populací daných druhů (bobr, vydra, ledňáček, pisík a mihule) v příznivém stavu z hlediska jejich ochrany výhodnější upřednostnit revitalizaci předmětného úseku vodního toku před jeho další „opravou“ a jeho udržováním v regulovaném stavu morfologicky nevhodně unifikovaného koryta.

S odkázáním na výše uvedené Unie pro řeku Moravu požaduje, aby předmětná výjimka z ochranných podmínek ZCHDŽ (bobr, vydra, ledňáček, pisík a mihule) pro akci „61076 Morava, Zvole, Hrabová, km 290,00 – 291,00 – oprava toku“ nebyla udělena.

Unie pro řeku Moravu navrhuje, aby Povodí Moravy, s.p., v souladu s Plánem oblasti povodí Moravy, započalo se studijní a projekční přípravou řeky a nivy Moravy o oblasti Mohelnické brázdy.

S pozdravem

UNIE PRO ŘEKU MORAVU
UNION FOR THE MORAVA RIVER

Sídlo: Hrubá Voda 10, 783 61 Hhuočky
IČO: 60552417, DIČ: CZ 60552417
Česká spořitelna a.s., č.ú.1345338319/0800
www.uprm.cz, info@uprm.cz, 585 204 495

.....
Mgr. Michal Krejčí
předseda Rady mluvčích
Unie pro řeku Moravu

Příloha:

- list opatření ID_OP: MO 110006, Zásah do údolní nivy Moravy

List opatření

Název opatření	Zásah do údolní nivy Moravy	ID_OP	MO110006
Typ opatření	Obnova odstavených ramen a meandrů	ID_KO	29
		ID_RVT	M_1034

Tok	Morava	ID_Podtyp	4		
Lokalizace		Správce t.	PMo		
Ř. km správce	290.08	292.4	UPOVR_ID 40263000	HMWB	ne
Ř. km ZMVH	290.4	292.6	TOK_ID 10100003		

Popis současného stavu:

Koryto většinou v přirozeném stavu s pomístními sanacemi výtrží. V km290,08 v délce 1000 m napřímené tvary (odstavený meandr v délce 900 m). V km 292,400 odstavené rameno v délce 2.050 m. Místy nevhodný bř. porost.

Zakrytí	ne
Příčné objekty	ne
Opevnění břehu	ano
Opevnění dna	ne
Směrová úprava	ano

Popis navrhovaného stavu:

Obnova "Zvolského" meandru. Obnova odstaveného ramene pod obcí Leština. Rekonstrukce břehového a doprovodného porostu.

Délka toku [km]	2.32
Délka RVT [km]	3.5
Plocha RVT [ha]	
RVT koryta	ano
RVT nádrže	
RVT odst. ramen	ano
RVT tůně	
RVT niva	ano
RVT překážky	

Parametry opatření

Realizovatelnost	Vypořádání pozemků snadné	Střety v území střední	Techn. realiz. snadná			
Ekonom. kalkul.	Náklady 6,000	Jednotka m	Počet 3,050	Celkové náklady 23,500,000	Priorita 1a	Kód
Druh území	CHKO ne	NP ne	MZCHÚ ne	NATURA ano		
	RZCHÚ CZ0714073, CZ0711018					
	Lesnictví ne	Průmysl ne	Rekreace nevýznam.	Zemědělství ano		
Lokalita	IN/EX/K ex	Lokal. IN 291	Lokal. EX 292			
	Zvláště chráněné druhy					

Širší vztahy	Tech. památka ne	Kult. památka ne	Archeol. lokalita nevýznam.			
Využití toku	Plavba žádná	PPO významná	Rybářství sportovní	Energie žádné		
Připravenost	Studie ne	Projekt ne	UR ne	SP ne	Návaznost na OP studie "Mohelnická Brázda"	
Financování						

Přínos OP	Popis	Přínos	Vliv na HMWB
<i>MP</i>	x	x	x
<i>Ovl. průtoku</i>	x	x	x
<i>Stav koryta</i>	x	x	x